

Казки про тварин

Чапля, черепаха та рак

Чапля, черепаха та рак

Десь-не-десь та колись давно жила-була коло однієї річки чапля. Усім звісно, що кожна чапля живе коло річки або коло болота, бо вона звідтіль кормиться: ловить рибку, жабів та всяку водяну твар,— та тим і живе на світі. Так і оця чапля жила собі коло річки. Довгенько вона уже тут жила, ловила з річки рибу і тим годувалася.

От як прожила вона уже скільки років, так зробилась дуже стара і уже не здужала сама і риби піймать. А їсти все-таки щодня хочеться. Думала, думала вона, як своєму горю пособить, та так нічого і не видумала.

На її щастя, прийшла до неї один раз у гості стара черепаха, що жила у тій річці. А черепаха та колись давненько у неї кумувала, так ото, було, як коли і ходить стару чаплю провідать. Прийшла до чаплі черепаха, сіли вони під кущиком комишу та й сидять, гостюють. Стала чапля хвалиться черепасі про свою старість та гірке життя, а черепаха й каже.

— Треба вам, кумасю, пособить у вашому горі! У річці риби наплодилось такого багато, що уже стає тісно, і через те й мені життя похуже. Я надумала ось яку штуку, як вернусь я назад, так розкажу усім риbam, що чула од вас, що люди хочуть випустити із річки воду і виловить уся рибу; а як хто хоче живий остаться, так нехай попросить вас перенести їх у другу річку. От ви і будете потрошку ту дурну рибку носити та тим і будете до смерті кормитися.

Дуже дякувала чапля свою куму за таку гарну видумку. А черепаха вернулася у річку, зібрала коло себе великий гурт риби та й каже.

— Ходила я в гості до своєї куми чаплі, так чула од неї, що над нашою річкою збирається велике лихо...

— Яке? — питають швиденько кой-які цікаві рибки.

— Таке велике лихо, що й розказувать страшно! Збираються люди з нашого ставка випустить воду, щоб виловить уся чисто рибу... Для мене це діло не дуже страшне, бо люди мною не користуються; та як захочу, так і сама перелізу із цієї річки в другу; а от вам, риbam, прийдеться, мабуть, усім пропасти!

Переякалась у річці уся риба, почувши од черепахи отаке лихо. Зачала вона од великого горя скрізь по річці метаться, стрибать та підкидаться, а як допомогти собі в такій біді — не знає.

Зібралось уп'ять коло старої черепахи чимало риби, та й стала вона уся гуртом просить черепаху, щоб посоветувала, що їй тепер робить у такій великій пригоді.

А черепаха й каже.

— Знаю я одно средство, як вам од свого лиха утекти. Як настане завтра утречко, та побачите ви над берегом стару чаплю, мою куму, так ви і просить її, щоб вас порятувала. Вона дуже добра птиця і од того, знаю, не одкажеться. Просить її, щоб попереносила вас у другу річку... Ото тільки біда, що вона уже дуже стара стала, так за раз багато не візьме... Ну, а все-таки хоч по одній кожний день носитиме, так і то добре!

Рано утречком, тільки стало світать, а риба уся так і сунула до берега, де стояла коло води стара чапля. Дуже зраділа чапля та іще більше стала дякувать куму за добру видумку.

А риба підплила до самої чаплі, та кожна і просить, щоб скоріше її од великої біді порятувала. Вибрала чапля найбільшу рибину, узяла її та й понесла нагору; а як одлетіла уже далеченько од річки, так там сіла собі любенько та й із'їла ту рибу, а кісточку на місці бросила.

Стала вона так щодня носить рибку з річки та їсти; та й підправилась на старості. Багато вона отак виносила риби з річки, а там усе не позначається, бо дуже велика сила її наплодилась.

Один раз дознався і старий рак до риби про те саме їхнє лихо, що люди думають випустить з річки воду. Хоч і старий він був — той рак,— а все-таки і йому не хотілось попасти до людей у руки, бо він давненько іще чув, що люди варять рака у кип'ячій воді та їдять і ласують їми ще дужче, чим

рибою. От він підліз і собі аж до берега, де стояла чапля, та й проситься, щоб вона однесла і його туди, де вона рибу носить. А чапля зроду не бачила раків, бо вони усе сидять аж на самому дні, а тільки чула вона од людей, що вони дуже добрі.

— А хто ти такий? — питає чапля.

— Та я ж рак.

— Ну, якщо ти рак, так давай я тебе зараз однесу, бо я раків ще не носила,— каже чапля.

Узяла вона рака та й понесла. Принесла вона його аж на те місце, де щодня їла рибу. Побачив рак, що там валяється багато риб'ячих кісток, та й догадався, нащо чапля сюди рибу носить. Тільки хотіла чапля його клювати, а він ухватився обома клешнями за шию та й задавив її, а сам вернувся у річку та й розказав рибі чисто все, як було.

Тоді тільки риба узнала, який великий враг був для неї ота стара чапля, і дуже дякувала старому ракові, що він її задавив.